

Pensioen is anders

Falco Valkenburg

Week 49 05 december 2013

14 november 2013 is een gedenkwaardige dag. De Europese trilogie is tot besluitvorming gekomen over de regels voor verzekeraars in Europa.

Niet dat alles al helemaal vastligt. Niet dat er niets meer hoeft te worden uitgewerkt. Er staat zelfs nog geen letter over het compromis op papier. Zo'n 15 jaar is er gewerkt aan het pakket met nieuwe regels. Nu zijn de laatste knopen doorgemaakt. De regels voor de financiële verslaggeving van verzekeraars aan toezichthouders worden Europees verder geharmoniseerd. Deze Solvency II wetgeving gaat van start op 1 januari 2016. Ook dat is besloten. Maar ja, dit is een column voor FD's Pensioen Pro. Waarom het dan hebben over de regels voor verzekeraars? Pensioen is toch immers anders?

Pensioen is geen verzekeringsproduct. Pensioen is een sociaal contract.

Toch wordt er voor pensioen ook gekeken naar hetzelfde denkraam als dat nu voor verzekeringsproducten gaat gelden. In juli van dit jaar heeft de Europese toezichthouder, [EIOPA](#) (European Insurance and Occupational Pension Authority), een eerste studie uitgebracht naar hoe dit verzekeringsdenkraam er voor pensioen uit kan zien. 164 pagina's interessant leesmateriaal. Meer dan 7.000 (ja, zeventuizend!) verschillende combinaties van mogelijke opties zijn bekeken. EIOPA heeft deze handzaam samengenomen in 18 min of meer logisch samenhangende combinaties van opties. Zelden zijn de Europese pensioensector, werkgeversbelangenbehartigers, vakbondsvertegenwoordigers en ministers het zo eens geweest. Overal waar het ter sprake kwam werd door alle partijen duidelijk gemaakt: 'njet', want pensioen is anders.

Als ik iedereen hetzelfde hoor zeggen, krijg ik altijd een onweerstaanbare neiging om het tegenovergestelde te zeggen. Pensioen is toch helemaal niet zo heel anders dan een verzekeringsproduct? Wat is trouwens een verzekeringsproduct? Er is een heel scala aan verzekeringsproducten. Allemaal anders. Schade, leven, risico, spaar. Toch één framework. Eén raamwerk om goed zicht te krijgen op de risico's die beloftes met zich meebrengen. Want een verzekering is een belofte. Een belofte op een uitkering die soms snel en soms ook pas na jaren nagekomen moet kunnen worden en soms ook helemaal nooit, als de gebeurtenis voor uitkering zich nooit voordoet.

Zie hier de overeenkomst met pensioen. Pensioen is ook een belofte. Deze belofte is altijd op lange termijn. Het is niet altijd een zekere belofte. Dat maakt pensioen anders dan veel verzekeringen. Het pensioen is niet alleen afhankelijk van een gebeurtenis, maar vaak ook van allerlei omgevingsfactoren als langer leven, inflatie, rendementen, financieringsafspraken, etc. En dan dusdanig afhankelijk dat ook het pensioen zelf, de pensioenuitkering hoger of lager kan zijn.

Dat maakt pensioen anders. Toch is de essentie bij pensioen hetzelfde: het is een belofte die nagekomen moet worden. Nu er besluiten zijn over die regels bij verzekeraars weet ik eens te meer dat pensioen inderdaad anders is. Bij verzekeraars mag de waarde van identieke verzekeringsproducten vanaf 2016 anders zijn als er anders wordt belegd!?!? Op dezelfde belofte kan een andere waarde worden geplakt. Dat is toch vreemd. De belofte is toch niet anders? Dat moet bij pensioen anders. Bij pensioen doen we wat we beloven. En dat laten we zien ook. Toch?

Falco Valkenburg (eigenaar gelijknamige bureau en lid Groupe Consultatif Actuariel Européen)

© 2013 Het Financieele Dagblad. Alle rechten voorbehouden.